

Néprajz

Cím

Tantermi ☒Stúdió, műterem vagy műhely ☐Külső helyszín ☐Online ☐Kódok **B-TX-201-NÉPRAJZ**Hirdető **Design Intézet**

	Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Alapadatok	Gyakorlat	20 kredit a teljes tárgy	24		kötelező - elméleti	2. félév	Dívat és textil design alapok 2.

Ajánlás	A félév során a hangsúly a népi textilművészet ágain és a népviseleteken lesz, amit a félév első felében megismert népi szemléletmódba ágyazva tudunk igazán megismerni.
---------	--

Rövid leírás	A félév két tematikája alapvetően két részre oszlik. A félév első részében megismerkednek a hallgatók a néprajz alapfogalmaival, a népi kultúra jellemzőivel, illetve a népművészet értelmezési lehetőségeivel, behatárolásával, korszakolásával. A félév második felében a már meglévő ismeretek keretei közé helyezzük el a népi textilművészet különböző ágait (szőttés, hímzés, képfestés, csipke), illetve a népi szépségideál figyelembe vételével a népviseleteket is csoportosítjuk és elemezzük.
--------------	---

Bár az egy félév rövid egy ilyen nagy tudományterület mélyebb megismerésének, mégis fontos az értelmezési keretek, a népi szemléletmód átfogó megismerése, mert a népművészet, népi textilművészet és a népviseletek sajátosságai így érthetőek meg a külső szemlélő számára is.

Oktatók	Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
	Erdei Lilla	erdeitlilla@gmail.com		

Félév menete	A kurzus menete	Órarendi időpontok
	Hetente	szerda 8:30-9:50e

Alk.	Dátum	Heti tartalom
1	február 19.	Néprajzi alapfogalmak, rövid tudománytörténet, intézményrendszer.
2	február 26.	A népi kultúra jellemzői és a művészettörténeti stílusok hatása.
3	március 5.	Népművészet alapfogalmai, jellemzői, a tárgyak alkotói.
4	március 12.	A népművészet korszakolása.
5	március 19.	Népművészet a neten – a digitális keresés buktatói.
6	március 26.	Népi textilkultúra – szőttések és a nyomott anyagok.
7	április 2.	Népi textilkultúra – hímzés.
8	április 9.	Népi textilkultúra – csipke.
9	április 16.	Népi szépségideál jellemzői. Népviselet és a városi viselet különbségei és a kivetkőzés.
10	április 23.	Népviseletek csoportosítása és két eltérő adottságú tájegység népviseletének mélyebb jellemzése.
11	április 30.	Néprajzi Múzeum könyvtárlátogatás
12	május 7.	Néprajzi Múzeum könyvtárlátogatás

Követelmények és értékelés

Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyen
2 fős csoportmunkával a hallgatók 10-15 percben bemutatnak egy-egy előre kiválasztott tájegység magyar népviseletét (női és férfi) az előzetesen meghatározott szempontok szerint ppt előadás segítségével: 1. tájegység fő jellemzői (földrajzi elhelyezkedés, megélhetés) 2. viselet formája, azt mivel érik el 3. milyen viseletelemből épül fel az öltözet, annak jellemzői + helyi jellegzetességek 4. tájegységre jellemző textiltechnikák 5. + Mi az az 1-2 jellegzetesség, amit továbbgondolásra kiválasztana mai viselet tervezéséhez?	A felsorolt elemzési szempontok alapján az adott népviselet bemutatása.	prezentáció a vizsgán	60%
A vizsgán az előre leadott listából 1 fogalom és 1 kifejtős kérdés megválaszolása + 1 népművészeti tárgy részletes leírása.	A fogalmak, témakörök lényegének elmondása, a tárgy részletes leírása.	vizsgán	30%
A családból vagy ismerősi körből egy régi, lehetőleg néprajzi vonatkozású tárgy (maga a tárgy vagy fényképe) bemutatása a háttértörténetével együtt. (A történet kapcsolódhat pl. a tárgy készítéséhez, az ajándékozás/vásárlás történetéhez, vagy a használatához, bármi, ami a tárgyhöz való viszonyában sokat jelentett az illetőnek.)	A feladat megléte.	vizsgán	10%

Kötelező irodalom

- Flórián Mária: Magyar parasztviseletek. Bp., Planétás Kiadó, 2001.
- vagy Flórián Mária: Öltözködés. In.: Balassa Iván (főszerk.): Magyar Néprajz IV. Életmód. Bp., Akadémiai Kiadó, 1977. 558-769. (neten megtalálható)
- Gáborján Alice: Magyar népviseletek. Bp., Corvina Könyvkiadó, 1969.
- Hofer Tamás – Fél Edit: A magyar népművészet. Bp., Corvina Könyvkiadó, 1975. (több kiadás)
- Szemerényi Ágnes: Magyar népművészet. Bp., Holnap Kiadó, 2007.
- Néprajzi Lexikon I-V. vonatkozó címszavai (neten is elérhető)

Ajánlott irodalom

- Csókos Varga Györgyi: Fonás, vetés, szövés. Bp., Planétás Kiadó, 1998.
- Domonkos Ottó: A magyarországi képfestés. Bp., Corvina Kiadó, 1981.
- Erdei T. Lilla: Bódy Irén a képfestés művésze. Bp., Magyar Képek Kiadó, 2020. (végén a történeti összefoglaló)
- Kósa László: Ki népei vagytok? Bp., Planétás Kiadó, 1998.
- Sándor Ildikó – Benedek Krisztina: Néprajz, néphagyomány. Bp., Képzőművészeti Kiadó, 2010.
- Szulovszky János (szerk.): A magyar kézművesipar története. Bp., Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, 2005.

Tanulási

Tudás	
Képesség	
Attitűd	
Felelősségvállalás	

Felmentés

- ☒ Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
- ☐ Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
- ☐ Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,
- ☐ Teljes felmentés adható.

Tantervi
kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Divat és textil design alapok 2.	Divat - Öltözkékiegészítő	A tervezési jegy duplán számít
	Kötő - Szövő - Minta	A tervezési jegy duplán számít
	Számítógép ismeret	
	Viselettörténet	
	Ábrázolás	
	Néprajz	
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
Divat és textil design alapok 1.		

Egyéb
információ